Seniorzy z Rymania na Kaszubach

Autor: Jolanta i Tadeusz Dach

To by□□ jednodniowy wyjazd. Kto□□
powie, co mo□żna zobaczyÄ□ w ciÄ□gu tak krótkiego czasu? Na Kaszubach byli□□my ju□ż,
ale zawsze jest tam co□□ ciekawego do zobaczenia. Tym razem mieli□□my przed sobÄ□
trzy g□□ówne miejscowo□□ci: □□ubiana, Ko□□cierzyna oraz Bytów.

Najpierw pojechali□□my do miejscowo□□ci □□ubiana ko□□o Ko□□cierzyny. Ju□ż jadÄ□c po
tym terenie, widzieli□□my podwójne nazwy miejscowo□□ci na znakach drogowych tj. w
jÄ□zyku polskim i kaszubskim. □□ubiana (
po kaszubsku: □□ubianô) to du□ża kaszubska
wie□□ letniskowa le□żÄ□ca nieopodal Ko□□cierzyny. Mieszka tam ok. 2400 mieszka□□ców.
NajwiÄ□kszÄ□ s□□awÄ□ nie tylko w kraju, ale na ca□□ym □□wiecie zyska□□a i nadal zyskuje
dziÄ□ki powsta□□emu na jej terenie w 1969 r. Zak□□adowi Porcelany Sto□□owej i swoim
piÄ□knym wyrobom. Od tego czasu datuje siÄ□ dynamiczny, trwajÄ□cy do dzisiaj,
rozwój tej miejscowo□□ci, powstajÄ□ tu kolejne bloki mieszkalne i liczne domki
jednorodzinne, w których w wiÄ□kszo□□ci zamieszkujÄ□ pracownicy Zak□□adu Porcelany Sto□□owej
„Lubiana”. Zak□□ad
ten zatrudnia obecnie 1600 pracowników! SpecjalizacjÄ□ zak□□adów jest
produkcja porcelany hotelowej przeznaczonej g□□ównie na eksport (ponad 80%
produkcji) do USA, RFN, Belgii, Francji i do W□□och.

Do asortymentu produkcji nale□ży
równie□ż porcelana domowa i tzw. "galanteria porcelanowa"
charakteryzujÄ□ca siÄ□ elementami wzornictwa lokalnego haftu kaszubskiego. Czego tam
nie produkujÄ□? Mo□żna dostaÄ□ oczoplÄ□su.
Najciekawsze jest jednak wyposa□żenie fabryki w najnowocze□□niejsze urzÄ□dzenia do
produkcji. Niestety, wewnÄ□trz zak□□adu nie wolno wykonywaÄ□ fotografii i nie mo□żemy
go przedstawiÄ□ na zdjÄ□ciach. W przyzak□□adowym sklepie zrobili□□my spore zakupy, a wielu z nas
kupowa□□o prezenty
pod choinkÄ□ i nie tylko.

Pó□□niej pojechali□□my do Ko□□cierzyny
(po kaszubsku: K□scérzna). To do□□Ä□ stare miasteczko z XIII
wieku, ma w herbie nied□□wiedzia pod dÄ□bem. Nied□□wied□□– poniewa□ł wed□□ug legendy
przed wiekami, zwierzÄ□ to nÄ□ka□□o mieszka□□ców osady le□żÄ□cej na terenie
dzisiejszego miasta. PotÄ□□żna bestia by□□a postrachem okolicy. Napotkanych w
borze ludzi zabija□□a uderzeniem silnych □□ap, siejÄ□c powszechne przera□żenie. Do
czasu, a□ł znalaz□□ siÄ□ □□mia□□ek – odwa□żny syn kowala, który postanowi□□ po□□o□żyÄ□
kres □życiu bestii. WziÄ□wszy dzidÄ□ i tarczÄ□ w g□□Ä□bi puszczy, stoczy□□ z
nied□□wiedziem bój na □□mierÄ□ i □życie. Tyle legenda.

Odwiedzili□□my tam Ko□□ció□□ □ś wiÄ□tej Trójcy, wybudowany w stylu neobarokowym. W 1970 r. biskup che□□mi□□ski Kazimierz Kowalski zdecydowa□□ o utworzeniu w tej □□wiÄ□tyni sanktuaria maryjnego. W 1997 r. □□wiÄ□tyni zosta□□ nadany tytu□□ Sanktuarium Maryjnego Matki Bo□żej Ko□□cierskiej – Królowej Rodzin.

Ko□□cierzyna jest jedynym miastem w Europie majÄ□cym dwa sanktuaria znajdujÄ□ce siÄ□ na terenie jednej parafii: Matki Boskiej Ko□□cierskiej Królowej Rodzin i Matki Boskiej Bolesnej Królowej Anielskiej.

Spacerowali□□my po tym miasteczku. Jest bardzo zadbane, kolorowe i wrÄ□cz urokliwe. Na rynku znajduje siÄ□ piÄ□kny pomnik Remusa. Kim by□□ ten Remus? To, kaszubski wÄ□drowiec, „zatrzyma□□ siÄ□” na ko□□cierskim rynku w 2011 roku. „Usiad□□ na taczce pe□□nej ksiÄ□□żek, zdjÄ□□□ buty, odpoczywa”. To tytu□□owy bohater powie□□ci Aleksandra Majkowskiego pt. □□ycie i przygody Remusa, a w□□a□□ciwie: □□ëcé i przig□dë Rem□sa, bo dzie□□o napisane jest po kaszubsku. Jest to trzytomowa powie□□Ä□, nazywana epopejÄ□ kaszubskÄ□, uznana zosta□□a za najwybitniejsze dzie□□o literatury w tym jÄ□zyku. By□□ te□ż czas wolny na indywidualne spacery po Ko□□cierzynie oraz odpoczynek przy kawie w miejscowej kawiarni.

NastÄ□pnie pojechali□□my do Bytowa (po kaszubsku: Bëtow□).
Historia tego miasta jest
równie□ż bardzo odleg□□a. Jako dawny gród pomorski wzmiankowany by□□ w
powsta□□ej oko□□o 1113 kronice Galla Anonima. Od 1329 roku zajÄ□ty zosta□□ przez Krzy□żaków,
którzy wybudowali tu swój zamek (w□□a□□ciwe prace budowlane przeprowadzono w
latach 1398–1406). Po wielu zniszczeniach wojennych, zamek odbudowano w latach
1957–1962 i 1969–1990 umieszczajÄ□c w nim Muzeum Zachodnio kaszubskie oraz hotel
z restauracjÄ□ i bibliotekÄ□. Zwiedzali□□my to miejsce. Wiele pomieszcze□□ zajmuje
muzeum regionalne. Posiada ono sporo
zbiorów zwiÄ□zanych z Kaszubami. Bardzo podoba□□y nam siÄ□ ubiory i haft
kaszubski. Natomiast zbiorów zwiÄ□zanych z
Krzy□żakami jest niewiele. Ca□□o□□Ä□ muzeum prezentuje siÄ□ jednak wspaniale i jest
tam co oglÄ□daÄ□.

Okaza□□o siÄ□, □że nawet tak krótka
wycieczka mo□że byÄ□ ciekawÄ□ i udanÄ□ imprezÄ□ turystycznÄ□. WycieczkÄ□, jako pilot, prowadzi□□a
p. Aldona WiÄ□cek, która przekaza□□a nam ogromna dawkÄ□ wiedzy o zwiedzanym regionie.

W godzinach wieczornych byli□□my ju□ż
w Rymaniu.

Zdj: Jola i Tadeusz Dach